

7 Δεκεμβρίου, 1993

[ARTEMΙΔΗΣ, Δ/στής]

GETO TRADING IMPORT - EXPORT LIMITED,

Ενάγοντες,

v.

ΠΛΟΙΟΥ Μ/V VLADIMIR VASLYAYEV (AP.5),

Εναγομένων.

(Αγωγή Αρ. 56/93)

Ναυτοδικείο — Αίτηση για παραμερισμό του κλητηρίου εντάλματος και αναστολή της αγωγής, λόγω ύπαρξης ρήτρας αλλοδαπής δικαιοδοσίας και λόγω ισχυρισμού ότι η Κύπρος δεν ήταν forum conveniens σε υπόθεση όπου η ενάγουσα ήταν υπεράκτια κυπριακή εταιρεία, τα εμπορεύματα δεν ήταν Κυπριακά, και η μόνη σχέση της Κύπρου με την υπόθεση ήταν ότι η Κύπρος είχε χρησιμοποιηθεί σαν διαμετακομιστικός σταθμός για τα εμπορεύματα — Εγκρίθηκε από το Ναυτοδικείο.

5

Η ενάγουσα ήταν Κυπριακή υπεράκτια εταιρεία, με αλλοδαπούς μετόχους και χωρίς δικαίωμα να διεξάγει εργασίες στην Κύπρο. Με την αγωγή της αξίωσε εναντίον των εναγομένων ποσό Δολ. ΗΠΑ 2.555.300 σαν αποζημιώσεις για εμπορεύματα τα οποία, όπως ισχυρίσθηκε, είχαν απωλεσθεί υπαιτιότητα των εναγομένων, όταν παραδόθηκαν σε λάθος πρόσωπα στο λιμάνι Ιλιτσιέκ της Ουκρανίας που παρουσίασαν πλαστά έγγραφα. Τα εμπορεύματα είχαν μεταφερθεί από τον τόπο προέλευσής τους στο λιμάνι της Λεμεσού, όπου φορτώθηκαν στο εναγόμενο πλοίο για μεταφορά στο Ιλιτσιέκ της Ουκρανίας. Οι εναγόμενοι ισχυρίσθηκαν ότι από τις φορτωτικές ως επίσης και από την μεταξύ των διαδίκων αλληλογραφία, προέκυπτε ότι οι διάδικοι είχαν συμφωνήσει ότι αποκλειστική δικαιοδοσία για οποιαδήποτε διαφορά μεταξύ τους θα είχαν τα Δικαστήρια της Ουκρανίας και θα εφαρμόζονταν το δίκαιο της Ουκρανίας, που, όπως ισχυρίσθηκαν, προέβλεπε ότι η παράδοση των εμπορευμάτων θα έπρεπε να γινόταν στις τελωνειακές αρχές του λιμανιού προς πλήρη απαλλαγή του μεταφορέα. Επιπλέον ισχυρίσθηκαν ότι η Κύπρος δεν ήταν forum conveniens για την εκδίκαση της υπόθεσης, και γι' αυτό υπόβαλαν αίτηση για παραμερισμό του κλητηρίου εντάλματος και αναστολή της διαδικασίας της αγωγής.

10

15

20

25

Αποφασίσθηκε ότι:

5 Ενόψει ότι ο φορτωτής των εμπορευμάτων ήταν υπεράκτια εταιρεία που έδρευε στην Κύπρο, τα εμπορεύματα δεν ήταν κυπριακά, και η Κύπρος είχε χρησιμοποιηθεί απλώς σαν διαμετακομιστικός σταθμός για την μεταφορά των εμπορευμάτων, οι ενάγοντες δεν είχαν κατορθώσει να αποσείσουν το βάρος που είχαν, να πείσουν δηλαδή το Δικαστήριο πως δεν έπρεπε να τηρηθεί η ρήτρα αλλοδαπής δικαιοδοσίας. Πέραν τούτου, καταδεικνύετο από τα πιο πάνω γεγονότα ότι η Κύπρος δεν ήταν ο προσφορότερος τόπος επίλυσης της διαφοράς (forum conveniens).

Η αίτηση επιτράπηκε με έξοδα.

Υπόθεση που αναφέρθηκε:

Technoplastics Ltd v. C.I.S. Continent - Israel Schiffahrtsgesellschaft M.B.H. & CO K.G. και Άλλων (1993) 1 Α.Α.Δ. 916.

15 **Αίτηση.**

Αίτηση από τους εναγομένους για παραμερισμό του κλητηρίου εντάλματος.

Ν. Παπαευσταθίου, για τους αιτητές-εναγόμενο πλοίο.

Σ. Πίττας, για τους καθ' ών η αίτηση-ενάγοντες.

20 ΑΡΤΕΜΙΔΗΣ, Δ.: Ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Τα γεγονότα της υπόθεσης παρατίθενται στην απόφαση που εξέδωσα στις 11.6.93 στην αίτηση για ακύρωση του διατάγματος συλλήψεως του εναγομένου πλοίου. Πολύ σύντομα, και για τους σκοπούς της παρούσης αιτήσεως, αναφέρω πως οι ενάγοντες-καθ' ών η αίτηση είναι υπεράκτια εταιρεία εγγεγραμμένη στην Κύπρο, με έδρα τη Λεμεσό. Το Δεκέμβρη 1992 συνεβλήθη με άλλη εταιρεία για να την προμηθεύσει με τσιγάρα αξίας \$2.555.300.

30 Οι αγοραστές θα τα διέθεταν στη Ρωσία. Οι ενάγοντες ανέλαβαν να παραδώσουν το εμπόρευμα στους δικαιούχους στο λιμάνι Ιλιτσιέκ της Ουκρανίας. Τα τσιγάρα, πακεταρισμένα σε 54 εμπορευματοκιβώτια, φορτώθηκαν στο εναγόμενο πλοίο στις 26.12.92, που έφθασε στο λιμάνι στις 5.1.93 και ξεφορτώθηκαν. Είναι παραδεκτό γεγονός πως το εμπόρευμα παρελήφθη από μη δικαιούχα πρόσωπα με την παρουσίαση πλαστών εγγράφων.

Οι ενάγοντες ισχυρίζονται πως οι πλοιοκτήτες ευθύνονται για την απώλεια του εμπορεύματος τους γιατί είχαν νομική υποχρέωση να το παραδώσουν μόνον όταν παρουσιάζοντο σε αυτούς από το δικαιούχο παραλήπτη τρεις πρωτότυπες φορτωτικές. Τα έγγραφα που παρουσιάστηκαν σε αυτούς ήσαν έκδηλα πλαστά, κάτι που θα έπρεπε να διαπιστώσουν ασκώντας την ελάχιστη επιμέλεια. 5

Στην επίδικη αίτηση οι εναγόμενοι εισηγούνται πως το ναυτοδικείο της Κύπρου δεν πρέπει να αναλάβει δικαιοδοσία για δυο βασικά λόγους.

(α) Οι διάδικοι συμφώνησαν στις υπογραφείσες φορτωτικές πως αρμόδιο Δικαστήριο για την επίλυση οποιασδήποτε διαφοράς που αναφύεται είναι αυτό της Ουκρανίας, με εφαρμοστέο το δίκαιο της χώρας. 10

(β) Με βάση τις νομολογιακές αρχές που άπτονται του επίδικου ζητήματος η Κύπρος δεν είναι ο προσφορότερος τόπος επίλυσης της διαφοράς γιατί οι περιστάσεις που την περιβάλλουν δεν έχουν άμεση σχέση με τη χώρα μας. 15

Ο δικηγόρος των εναγόντων εισηγήθηκε πως το Ναυτοδικείο μας πρέπει να αναλάβει δικαιοδοσία γιατί η συμφωνία για τη μεταφορά των εμπορευμάτων τους δεν περιέχεται στις φορτωτικές αλλά στην αλληλογραφία που αντηλλάγη μεταξύ των διαδίκων, και βάσει αυτής οι εναγόμενοι ανέλαβαν να παραδώσουν τα εμπορεύματα στο νόμιμο παραλήπτη, ο οποίος όφειλε να τους παρουσιάσει τρεις πρωτότυπες φορτωτικές. Οι εναγόμενοι δεν αποδέχονται αυτή τη θέση. Είναι η εκδοχή τους πως στις φορτωτικές διατυπώνονται οι όροι μεταφοράς των εμπορευμάτων και, σύμφωνα με αυτούς, είχαν υποχρέωση να παραδώσουν τα εμπορεύματα στις τελωνειακές αρχές στο λιμάνι Ιλιτσιέκ από όπου, και, βάσει του ισχύοντος νόμου στην Ουκρανία, εντεταλμένη αρχή θα αναλάμβανε την παράδοση τους στο δικαιούχο. Εφόσον τα εμπορεύματα παραδόθηκαν από τους εναγομένους στο τελωνείο του λιμανιού Ιλιτσιέκ, έχουν τιμήσει απόλυτα τη συμφωνία τους. 20 25 30

Είχα πρόσφατα την ευκαιρία σε υπόθεση, με παρόμοια γεγονότα, (55/92 *Technoplastics Ltd v. C.I.S. Continent - Israel Schiffahrtsgesellschaft M.B.H. & CO K.G. και Άλλων* (1993) 1 A.A.Δ. 916) να συμπυκνώσω τα νομικά ζητήματα που εγείρονται σε τέτοιας φύσεως αιτήσεις. Έδωσα αντίγραφο της απόφασής μου στους δικηγόρους για να την σχολιάσουν στην επιχειρηματολογία τους. Στην υπόθεση εκείνη έτυχε να εμφανίζονται για τον ενάγοντα οι δικηγόροι που σήμερα εμφανίζονται για τους εναγομένους. 35 40

Και τήρησαν βέβαια εκ διαμέτρου αντίθετη θέση. Έτσι, ζήτησα από το δικηγόρο των εναγομένων στην παρούσα αίτηση να επιστημονοποιήσει οποιοδήποτε διαφορές υπάρχουν στα γεγονότα εκείνης της υπόθεσης και της παρούσας, δεδομένου ότι στην πρώτη αποφάσισα πως
 5 το ναυτοδικείο μας θα έπρεπε να ασκήσει τη δικαιοδοσία του, γιατί ο τόπος μας είναι ο προσφορότερος για την εκδίκαση της.

Η νομολογία καθιερώνει πως οι διάδικοι δεσμεύονται από τους όρους της συμφωνίας τους, περιλαμβανομένου ασφαλώς και αυτού στον οποίο καθορίζουν ποιό είναι το αρμόδιο Δικαστήριο και το εφαρμοζόμενο δίκαιο. Οι ενάγοντες ισχυρίζονται πως η συμφωνία τους για τη μεταφορά των εμπορευμάτων δεν περιλαμβάνεται στις φορτωτικές, η υπογραφή τους όμως είναι παραδεκτή από τον ίδιο το διευθυντή των εναγόντων. Έστω και αν ακόμη θεωρηθεί, για τους σκοπούς της παρούσας αίτησης, πως η συνολική συμφωνία κα-
 15 ταρτίστηκε με άλλα έγγραφα, και όχι με τη φορτωτική, εντούτοις οι όροι μεταφοράς τους διαλαμβάνονται σ' αυτή. Είναι γεγονός πως η ιδιαιτερότητα των υποθέσεων ναυτοδικείου οδήγησε στη χαλάρωση της γενικής αρχής της νομολογίας, σε τέτοιο μάλιστα βαθμό ώστε τα Δικαστήρια αναλαμβάνουν κατά κανόνα δικαιοδοσία, όταν καταδειχθεί από τα γεγονότα της υπόθεσης πως αυτά έχουν άμεση σχέση με τη χώρα τους. Και είναι ακριβώς πάνω σε αυτό το σημείο που ο δικηγόρος των εναγομένων διαφοροποίησε την απόφαση μου στην υπόθεση 55/92, από την παρούσα υπόθεση. Σ' εκείνη, ο φορτωτής των εμπορευμάτων ήταν Κύπριος, τα εμπορεύματα Κυπριακά και φορτώθηκαν σε πλοίο στο λιμάνι της Λεμεσού για να μεταφερθούν στην Αγγλία. Στην κρινόμενη αίτηση ο φορτωτής είναι υπεράκτια εταιρεία που εδρεύει στην Κύπρο. Η ενάγουσα εταιρεία δεν δικαιούται να διεξάγει εμπόριο ή να έχει οποιοσδήποτε δραστηριότητες στην Κύπρο, παρά μόνο να διευθύνει απ' εδώ τις επιχειρήσεις της στο εξωτερικό. Τα εμπορεύματα δεν είναι Κυπριακά. Είχαν μεταφερθεί από το εξωτερικό και τοποθετηθεί εδώ σε αποθήκες παρακαταθήκης, όπου παρέμειναν για λίγες μέρες, οπότε και φορτώθηκαν στο εναγόμενο πλοίο για να μεταφερθούν στην Ουκρανία. Η Κύπρος δηλαδή χρησιμοποιήθηκε απλώς σαν διαμετακομιστικός σταθμός.
 20
 25
 30
 35

Ενόψει των ανωτέρω κρίνω πως οι ενάγοντες δεν κατόρθωσαν να αποδείξουν το βάρος που έχουν, να πείσουν δηλαδή το Δικαστήριο πως δεν πρέπει να τηρηθεί η ρήτρα που συμφώνησαν αναφορικά με το αρμόδιο Δικαστήριο για την επίλυση οποιασδήποτε
 40 διαφοράς και το εφαρμοζόμενο δίκαιο. Ανεξάρτητα όμως από αυτό, και αν ακόμα η σχετική ρήτρα δεν εφαρμοστεί, σύμφωνα με τα γεγονότα που εξέθεσα πιο πάνω, καταδεικνύεται πως η Κύπρος δεν είναι ο προσφορότερος τόπος επίλυσης της διαφοράς.

Η αίτηση επομένως των εναγομένων γίνεται αποδεκτή. Η αγωγή αναστέλλεται με έξοδα υπέρ των εναγομένων.

Η αίτηση επιτρέπεται με έξοδα.